

Aan

- het bestuur van de GR Zaanstreek-Waterland
- de portefeuillehouders Participatie van gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad

Purmerend, 27 februari 2017

Advies principeakkoord opheffing GR

Geacht GR-bestuur en geachte portefeuillehouders Participatie,

De SW-Adviesraad maakt graag gebruik van de mogelijkheid u te adviseren over het principeakkoord over de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling van het Werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland.

1. Wat is het beste voor de mensen met een indicatie sociale werkvoorziening
Weliswaar is één van de eerste uitgangspunten voor de gemeenten dat de 'mens voorop staat'. Wij onderschrijven dit standpunt maar zien dit onvoldoende uitgewerkt in het principeakkoord dat vooral de formele verhouding tussen de gemeenten betreft. De uitvoeringsorganisatie en de juridische vorm zijn voor de SW-Adviesraad volgend op het inhoudelijk doel. De huidige invulling is voor de SW-Adviesraad daarmee niet per definitie de enige juiste. Daarom is de SW-Adviesraad niet tegen opheffing van de gemeenschappelijke regeling.
2. Winst dat gemeenten nadrukkelijker hun verantwoordelijkheid nemen
Een argument voor de opheffing van de GR en de gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie is dat gemeenten beter aan kunnen sluiten bij de bredere dienstverlening sociaal domein en dit lokaler en integraler aan kunnen bieden. De SW-Adviesraad juicht dit toe, maar is van mening dat gemeenten dat al hadden kunnen doen en dit niet afhankelijk is van het opheffen van de GR.
3. Sociale werkvoorziening vanaf 2018
De GR gaat niet (meer) over de wijze waarop de sociale werkvoorziening vanaf 1 januari 2018 wordt georganiseerd. Maar omdat het principeakkoord daarover wel passages bevat, wenst de SW-Adviesraad daarover het volgende op te merken:
 - a. Werkgevers
Wij hebben al eerder gepleit voor een grotere rol en betrokkenheid van werkgevers bij de plannen en uitvoering van de sociale werkvoorziening. Juist dat vraagt een andere invulling van de uitvoeringsorganisatie en juridische structuur. Maar werkgevers zijn vrijwel niet betrokken in dit proces, hooguit als potentiële klant van de gemeentelijke participatiebedrijven.
 - b. Gemeentelijke rol
Wij vinden de gedachte van gemeentelijke en regionale leerwerkbedrijven de moeite van het verder verkennen waard. Maar dan wel op een wijze die daadwerkelijk leidt tot reguliere arbeidsparticipatie van deelnemers en georganiseerd door en geïntegreerd bij reguliere werkgevers. De gemeente faciliteert in deze benadering veel meer dan dat die alles zelf organiseert.
 - c. Financiële consequenties
De te maken keuzen op de voorgaande en andere punten van de toekomstige invulling van de arbeidsparticipatie zijn van invloed op de kosten van de ontvlechting en de in de toekomst beschikbare middelen. De SW-Adviesraad vreest dat het vooral zelf organiseren van de arbeidsparticipatie kostenverhogend werkt. Friciekosten mogen niet ten koste gaan van middelen voor de ontwikkeling en begeleiding van werknemers. De SW-

Adviesraad is van mening dat eerst het vervreemden van onderdelen en daarna het overdragen naar gemeenten tot lagere kosten leidt.

4. Zorgvuldigheid

Gemeenten willen maatwerk en zorgvuldigheid voor individuele medewerkers concreet vorm geven. De SW-Adviesraad ondersteunt dit en hecht daarbij aan de volgende punten:

- a. Het bepalen van 'een passende werkplek' en het 'zoveel mogelijk rekening houden met de persoonlijke voorkeur' van medewerkers dienen op transparante wijze te gebeuren. Voor medewerkers moet daarbij helder zijn welke positie zij daarbij hebben, wat de keuzes zijn en welke onafhankelijke cliëntondersteuning zij in dat proces kunnen krijgen
- b. Voor het bepalen van de mogelijkheden van SW-deelnemers en het komen tot een goede match met een toekomstige werkplek moet onafhankelijk een individueel profiel opgesteld worden. Ook daarbij moet volstrekt helder zijn voor de deelnemer welke positie die daarin heeft en moet onafhankelijke cliëntondersteuning beschikbaar zijn
- c. Een goede en directe communicatie met de SW-deelnemers, hun netwerk en andere betrokkenen is van groot belang tijdens het gehele traject vanaf nu, de besluitvorming en de implementatie.

5. Betrokkenheid doelgroep

Besluitvorming rondom de Participatiewet, Wet Sociale werkvoorziening en Baanstede wordt in belangrijke mate bepaald door gemeentelijke keuzen. Zeker waar het de toekomstige invulling van die verantwoordelijkheid voor de sociale werkvoorziening betreft.

Wij zijn dan ook blij dat de afzonderlijke gemeenten welwillend hebben gereageerd op ons verzoek de SW-Adviesraad te informeren over hun voornemens rondom de SW/Participatiewet en ons in de gelegenheid te stellen te adviseren over voorgenomen besluitvorming op gemeentelijk niveau. In het verlengde daarvan gaan wij graag in gesprek met de gemeenten over de invulling van de cliëntenparticipatie (sociaal domein) in de toekomst.

Door de gemeente Waterland is de SW-Adviesraad inmiddels gevraagd te adviseren over Waterland Werkt. Wij gaan er van uit dat de andere gemeenten zo spoedig mogelijk volgen.

Wij zijn gaarne bereid tot een toelichting op deze brief.

Hoogachtend,
namens de SW-Adviesraad Zaanstreek-Waterland

Paul van Leeuwen
Voorzitter